

REVISTA MUSICAL CATALANA

MUSICALIA

L'OMBRA ALLARGADA DE...

Eulogio Dávalos

Una guitarra xilena que defensa el llegat musical català

L'ALCALDE HEREU FELICITA DÁVALOS EN L'ACTE DE LLIURAMENT DE LA MEDALLA D'OR DE LA CIUTAT

per ANA MARÍA DÁVILA

El passat mes de novembre, l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, va lliurar al guitarrista xilè fincat a Barcelona Eulogio Dávalos Llanos, la Medalla d'Honor de la ciutat. Un guardó que ha premiat no només una carrera musical "que ha sabut conciliar les més altes aspiracions artístiques amb el compromís social", sinó també les seves "meritòries contribucions a l'enriquiment de la vida musical barcelonina".

Han passat 36 anys des que Eulogio Dávalos (Santiago de Xile, 1945) va arribar a Catalunya fugint de l'horror de la dictadura pinochetista. Com tots els exiliats, per a Dávalos aquella era una situació transitòria i mai va imaginar que no només faria la seva vida a Catalunya, sinó que acabaria deixant en aquesta terra una gran empremta.

Artista compromès musicalment i socialment, Dávalos ha exercit un llarg i fecund mestratge que ha contribuït de manera decisiva a la formació de nous valors de la guitarra catalana; ha lluitat infatigablement per la recuperació de la figura del guitarrista Miquel Llobet, tasca que l'ha portat a la creació d'un concurs internacional que du el seu nom, i ha dedicat esforços ingents a reforçar l'intercanvi cultural entre Catalunya i Xile.

"He fet moltes coses, però darrere de totes només hi ha hagut un sentiment per aquesta terra. Mai no m'he pres això com un deure. Simplement ha estat una qüestió de dir «què aportes tu al país que

t'acull», exposa el músic.

Nascut en el si d'una família de músics —el seu pare era pianista i director d'orquestra, i la seva mare, saxofonista i guitarrista— Eulogio Dávalos va gaudir de la consideració de "revelació artística" quan encara era un nen. El seu primer concert al Teatro Municipal de Santiago de Xile, als vuit anys, va marcar l'inici d'una trajectòria artística precoç.

Amb el temps, i paral·lelament a la seva exitosa carrera com a solista —va ser el primer guitarrista llatinoamericà que va gravar el *Concierto de Aranjuez* de Joaquín Rodrigo, i durant més de vint anys va formar duo amb l'argentí Miguel Angel Cherubito—, Dávalos es va implicar també en tasques de promoció i difusió cultural que el van portar a exercir el càrrec de cap de l'Àrea de Música del Ministeri d'Educació durant el govern de Salvador Allende. El cop d'Estat de 1973 posà fi a tots aquests projectes i obrí el camí de l'exili.

Amb aquest bagatge, 30 dòlars a la butxaca i una guitarra, va arribar a Barcelona el 17 de gener de 1975. Des de llavors, Eulogio Dávalos ha estat un lluitador infatigable per la recuperació històrica de la guitarra catalana. "Catalunya era un referent de la guitarra clàssica mundial i, a més, jo havia estudiat amb José Pavez Rojas, un músic xilè deixeble de Llobet. Ell m'havia fet conèixer música d'aquí, i això havia despertat en mi, abans de venir, un sentiment molt especial cap a Catalunya", explica el guitarrista. "Malauradament, tot el que havia estat Catalunya en aquest sentit es va perdre amb la guerra civil. Quan vaig arribar em va sorprendre molt descobrir

que no existia, per exemple, cap centre de guitarra Ferran Sor. Llavors, en veure que hi havia aquell buit, em vaig posar de seguida a intentar fer coses."

Amb la pedagogia com a eix principal de la seva activitat —durant 25 anys, el seu Estudio Musical va ensenyar més d'una generació de guitarristes catalans a "cantar amb l'instrument"—, Eulogio Dávalos ha abocat esforços especials a la creació del Certamen Internacional de Guitarra de Barcelona Miquel Llobet, un projecte que es va posar en marxa el 1995 però que, per manca de suport, va haver d'esperar deu anys per tenir continuïtat.

Recuperat el 2005, des de llavors el concurs no només ha donat suport al treball de nous valors mitjançant premis en metàl·lic i gires de concerts. També ha estimulat el coneixement de la vida i obra de Llobet i ha propiciat la creació d'un centre d'estudis, el Cercle Guitarrístic a Catalunya. "Em sento molt satisfet, perquè veig que aquest esforç és valorat i reconegut en els ambients musicals. Tot i això, encara em falta aquella tranquil·litat de no haver de patir cada any per veure què passarà i, sobretot, la incorporació de gent d'aquesta terra, que agafi aquesta responsabilitat quan nosaltres no hi siguem", assenyala el músic.

Per a Dávalos, el fet d'haver repartit temps i esforç en totes aquestes activitats no ha estat en cap cas una resta. "El sentiment que experimento fent aquestes coses és el mateix que quan sóc dalt de l'escenari fent un concert. Crec que totes aquestes facetes són part d'un tot. Si en deixés de banda una, em faltaria quelcom fonamental", confessa. "Potser sí que abocar-me a tot això m'ha restat temps per a mi mateix com a guitarrista, però em trobo bé. No són coses que lamenti. Perquè, al cap i a la fi... què és una carrera? És veritat que als vint anys tothom vol recórrer el món, però jo també penso que el solista no pot ser algú apartat de la societat en què viu. I que, per sobre d'artistes, som persones."

President del Centro Salvador Allende de Barcelona, Eulogio Dávalos s'ha significat també pel seu permanent esforç per mantenir viva la memòria del drama històric que va patir el seu país natal —ha impulsat la creació d'una plaça i un homenatge anual a la figura d'Allende a Barcelona— i per enriquir els vincles culturals entre Catalunya i Xile. Fundador del Festival Internacional de Guitarra de Xile, molts guitarristes han travessat l'Atlàntic —en ambdues direccions— de la seva mà.

"Em sento tranquil perquè crec que he complert amb Xile. Ara, la meua gran il·lusió és que el concurs quedi com una aportació a la cultura catalana", diu.